

SWOT

Bankaosiguranje – Nove mogućnosti razvoja finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj

Teslić

05.11.-06.11.2010. godine

Udruženje ekonomista Republike Srpske S.W.O.T.

INSTITUT EKONOMSKIH NAUKA BEOGRAD

Bankaosiguranje i njegovi proizvodi

Dr Mladenka Balaban
Institut ekonomskih nauka Beograd
Univerzitet za poslovne studije Banja Luka

Razvoj koncepta bankaosiguranja

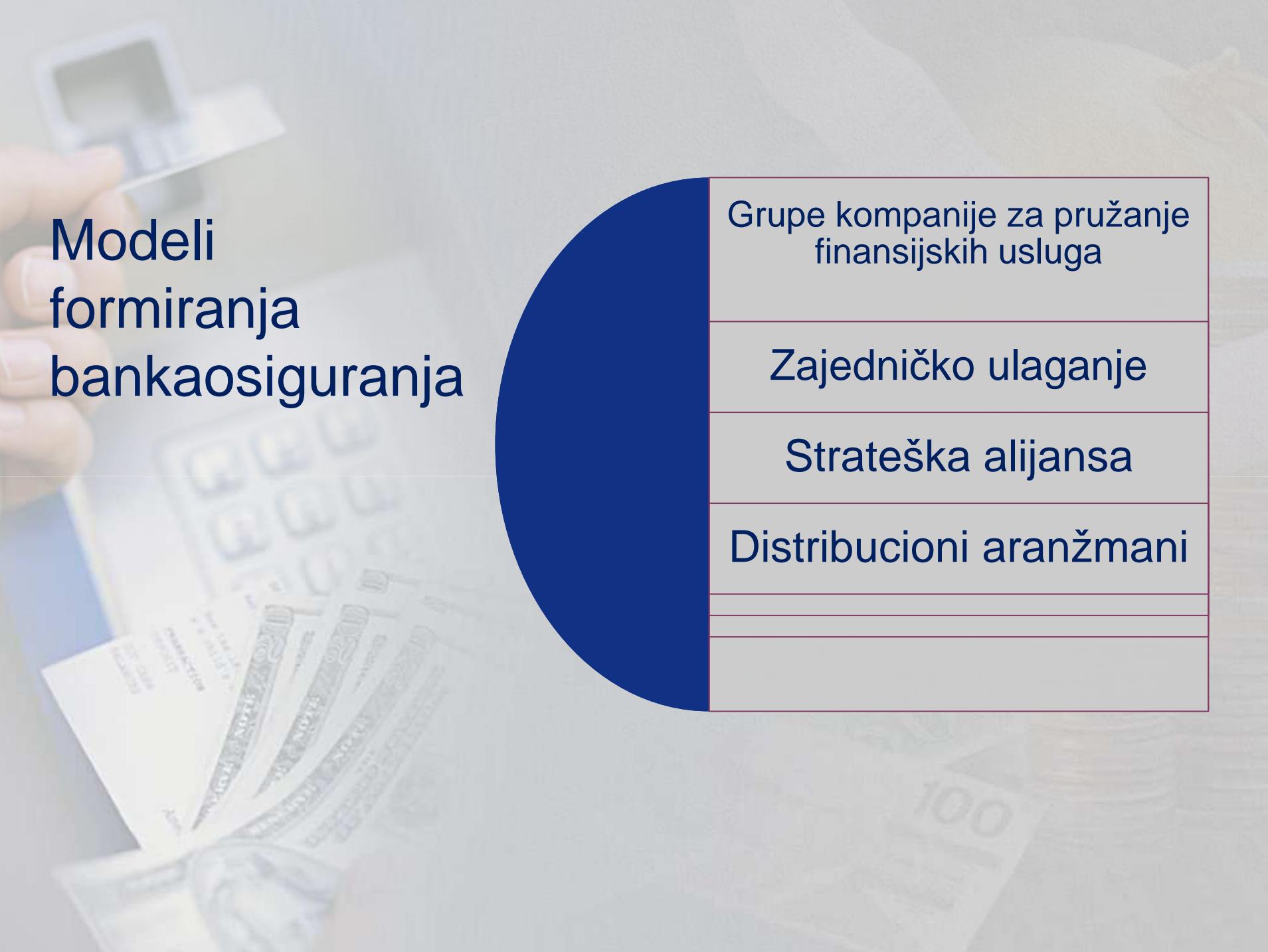
- Prva etapa, može se označiti kao period učenja i sticanja iskustva koji su vodili kreiranju pravog bankarskog osiguranja.
- U drugoj etapi, koja je započela posle 80-ih godina, zahtevi tržišta su doveli do procvata u ponudi usluga životnog osiguranja od strane banaka.
- U trećoj etapi, tokom 90-ih, banke vrše diverzifikaciju svojih aktivnosti obuhvatajući u svom asortimanu ne samo usluge vezane za životno osiguranje već i sve druge usluge osiguranja.

Razlozi za pojavu bankaosiguranja

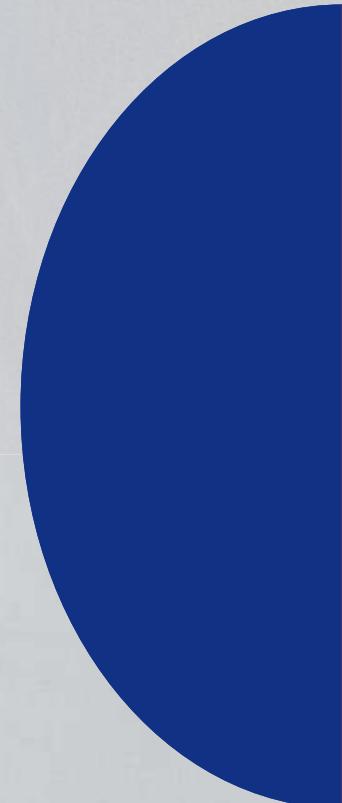
- **Rivalitet:** Ova promena se desila zahvaljujući kombinaciji više faktora, a to su tehnološke inovacije, deregulacija i socio-ekonomске promene. Kao rezultat dejstva ovih faktora pojavio se mnogo veći broj preduzeća koja nude finansijske usluge, od specijalista do konglomerata, koji preuzimaju ili standardne bankarske poslove ili imaju za cilj da popune tržišne niše. Ova pojačana konkurenca je doveo do menjanja tradicionalnog poslovanja.
- **Novi ulasci:** Porast deregulacije u finansijskom sektoru je doveo do pada barijera ulaska na bankarsko tržište. Tada su se na ovom tržištu pojavile strane banke i nebankarske institucije, naravno u različitom broju od zemlje do zemlje. Ulasci novih firmi, naročito onih koje pruža telefonski bazirane finansijske usluge niskih troškova, predstavljaju ozbiljnu pretnju tradicionalnom bankarstvu. Mnogo firmi koje su ušle na već prezasićeno tržište su učinile da se konkurenca u poslednjim godinama zaista drastično povećala.
- **Supstitut:** Pojava novih tehnoloških mogućnosti koje se tiču transfera novca je doveo do nekih bitnih finansijskih inovacija. Procvat korišćenja kreditnih kartica je promenio celokupno poslovanje bankarstva na malo. Ovo je bilo potpomognuto ne samo dejstvom banaka, već i mnogih drugih institucija, kao što su giganti za kreditne kartice (Visa, MasterCard...) ili štedne institucije. Dalje, osiguravajuće kompanije su počele da nude nove proizvode koji se mogu tumačiti i kao štednja i koji se direktno takmiče sa bankarskim tradicionalnim depozitima.
- **Industrija životnog osiguranja -** Povećana konkurenca na rastućem³ tržištu životnog osiguranja.

Ključni faktori uspeha bankaosiguranja

- Poreski i zakonski tretman
- Kulturni i bihevioristički pristup
- Niska stopa penetracije tržista
- Inherentni faktori uspeha: informacioni sistem, obučeno i motivisano osoblje, karakteristike proizvoda

Modeli formiranja bankaosiguranja

Grupe kompanije za pružanje
finansijskih usluga

Zajedničko ulaganje

Strateška alijansa

Distribucioni aranžmani

Distribucioni aranžman –distribution agreement

Distribucioni aranzman sa
reciprocnim posedovanjem
akcija

BANKA

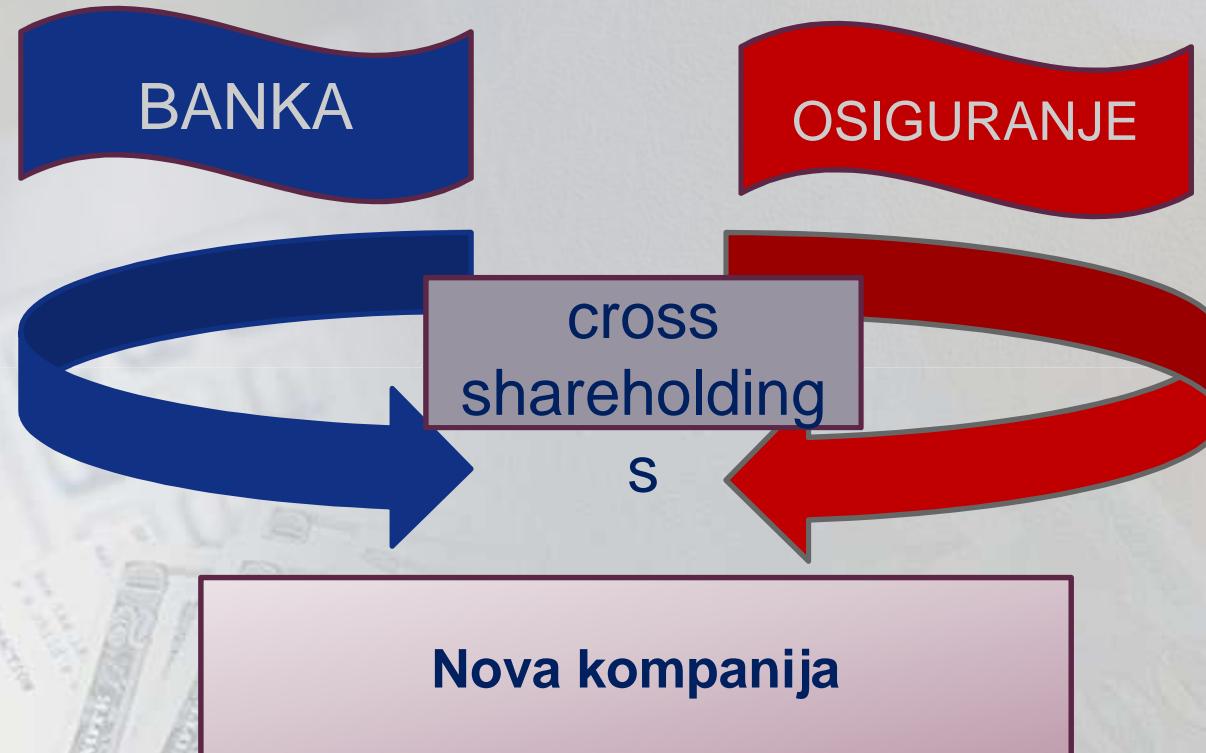
OSIGURANJE

Strateška aliansa - strategic alliance

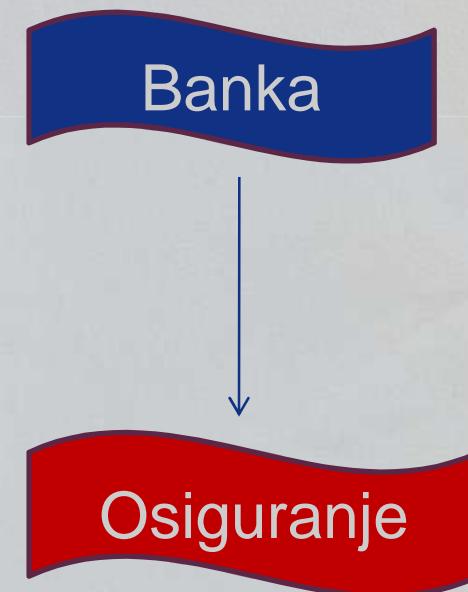
- predstavlja viši nivo poslovne integracije,
- sa koordinacijom upravljanja,
- uz zajednički razvoj proizvoda i
- moguće je deljenje baza komitenta.
- zahteva manje investicije u informacione tehnologije i prodajno osoblje.

Zajedničko ulaganje - joint venture

Grupe kompanija za pružanje finansijskih usluga

Banka u potpunosti
kontroliše osiguranje

Razlozi ulaska banaka u banka osiguranje

Profit

Intenzivna
konkurenca
među bankama

Promena u
preferencijama
klijenata
banaka

Smanjenja
učešća
klasične
štедnje i
depozita

Razlozi ulaska osiguravajućih kompanija u banka osiguranje

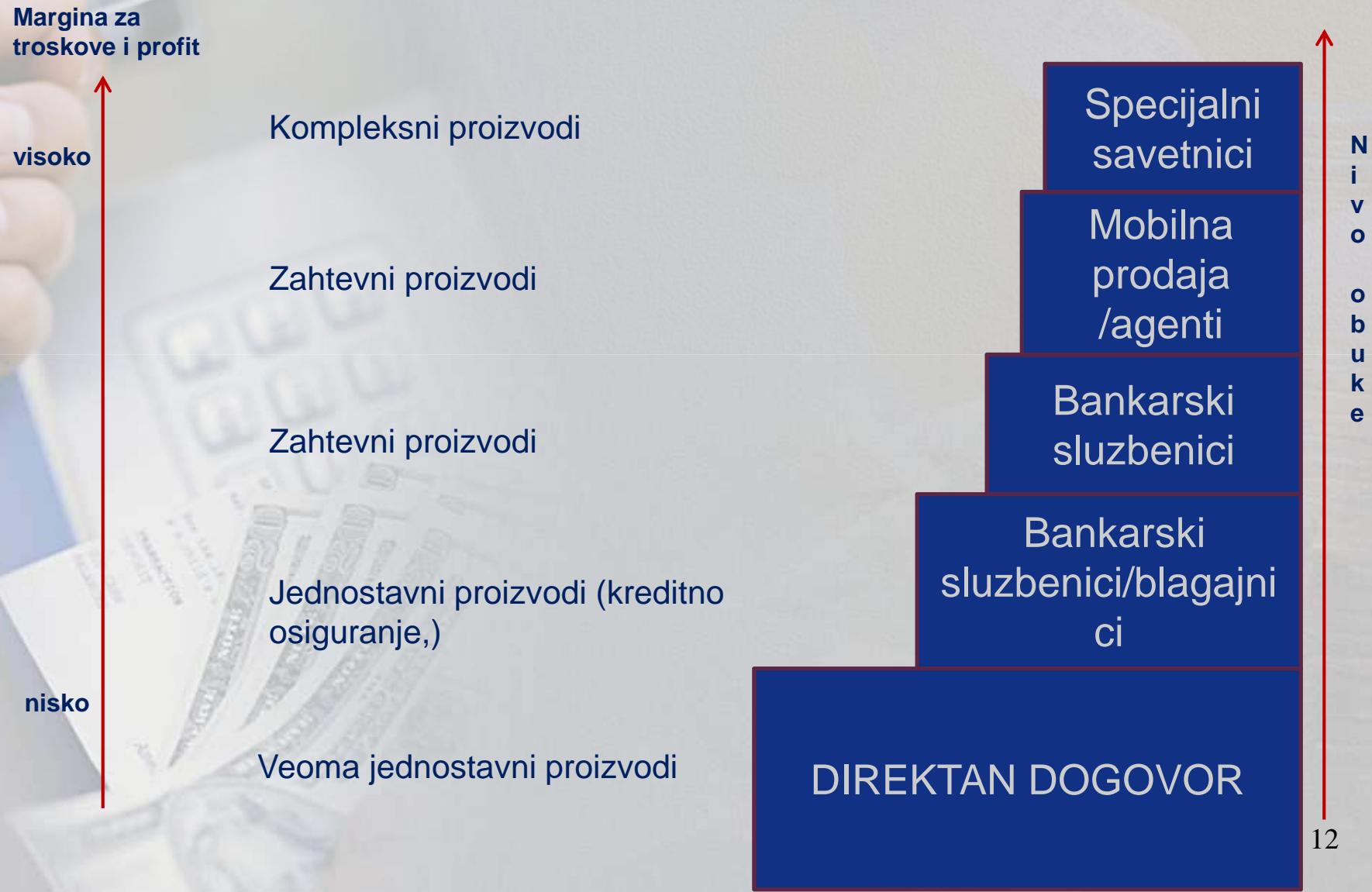
Širenje obuhvata na nove klijente tj. klijente banke

specifične razloge

relativno povoljnim uslovima dođe do dodatnog kapitala

širenje distributivnih kanala i smanjenje troškova

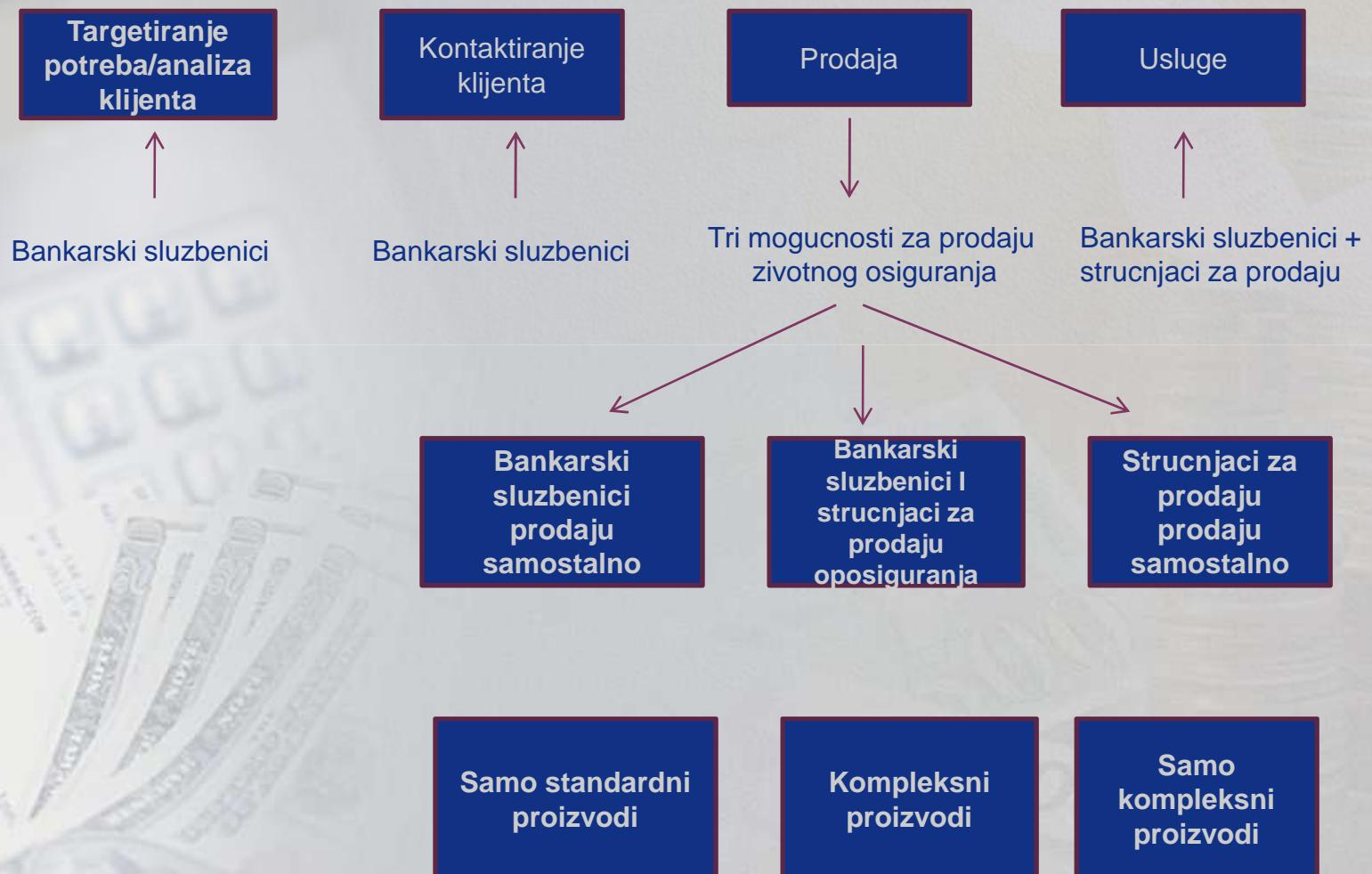
Kompleksnost proizvoda, distribucioni kanali, obuka i margine

Distributivni kanali u bankaosiguranju

- **Karijer agenti** – lica pod ugovorom I imaju proviziju
- **Specijalni savetnici** – visoko obučni zaposleni, rade u osiguravajućoj kompaniji, primaju platu i proviziju
- **Platni agenti** – stalno zaposleni
- **Bankarsko osoblje** – prodaje jednostavne proizvode, ali i upućuje agente i savetnike na potencijalne klijente
- **Korporativna zastupništva i brokerske firme** – iskustva u Velikoj Britaniji
- **Direktan ugovor** – kupovina direktno od bankarskog osiguravača

Podela rada između banke i osiguravajuće kompanije

Razvoj banka osiguranja u svetu

**Share of bancassurance distribution
in selected markets**

		Non-life				Life			
		Bancassurers	Agents	Brokers	Others (incl. direct sales)	Bancassurers	Agents	Brokers	Others (incl. direct sales)
Americas	United States	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2.0	n.a.	n.a.	n.a.
	Canada	negligible	18.0	74.0	8.0	1.0	60.0	34.0	5.0
	Brazil	13.3	n.a.	71.6	n.a.	55.0	n.a.	30.0	n.a.
	Mexico	10.0	25.0	50.0	15.0	10.0	←	90.0	→
	Chile	18.8	←	81.2	→	13.0	←	87.0	→
Europe	UK	10.0	4.0	54.0	32.0	20.3	~10.0	~65.0	~5.0
	France	9.0	35.0	18.0	38.0	64.0	7.0	12.0	17.0
	Germany	12.0	57.0	22.0	9.0	24.8	27.1	39.4	8.7
	Italy	1.7	84.2	7.6	6.5	59.0	19.9	9.4	11.7
	Spain	7.1	39.5	28.3	25.2	71.8	15.4	5.4	7.4
	Belgium	6.1	10.1	65.6	18.2	48.0	3.2	26.5	22.3
	Portugal	10.0	60.7	16.7	12.6	88.3	6.9	1.3	3.5
	Poland	0.6	58.2	15.7	25.5	14.4	39.7	4.3	41.6
	Turkey	10.0	67.5	7.8	14.7	23.0	30.1	0.8	46.2
	Asia	Japan	n.a.	92.9	0.2	7.0	n.a.	n.a.	n.a.
	South Korea	4.0	49.7	0.9	45.4	8.5	←	91.5	→
	PR China	n.a.	45.4	2.0	52.6	16.3	←	83.7	→
	Taiwan	n.a.	62.0	30.0	8.0	33.0	11.7	6.6	48.7
	Malaysia	10.0	40.0	23.0	27.0	45.3	49.4	2.4	2.9
	Australia	n.a.	21.0	74.0	5.0	43.0	←	57.0	→

Note: Most of the figures shown above are 2006 figures except for France and Italy where 2005 data are used.
The latest figures quoted for Japan, South Korea and Taiwan are for 2004, and 2003 for Chile's non-life.

Sources: Insurance regulators; insurance associations; Axco; LIMRA; Swiss Re estimates.

Proizvodi - bankassurance

Vodič kroz proizvode

Bankarstvo	Dogadjaj	Proizvodi		
	<u>Samostalni proizvodi</u>	<u>Risk osiguranje života</u> <u>Životna štednja</u> <u>Individualna nezgoda</u>	<u>Putno osiguranje</u>	<u>Autoodgovornost</u> <u>Kasko</u> <u>Pomoć na putu</u>
	<u>Kreditna linija</u>	<u>Individualna nezgoda</u>	<u>Risk osiguranje života</u>	<u>Domaćinstvo</u>
	<u>Dozvoljeni minus</u>	<u>Individualna nezgoda</u>	<u>Risk osiguranje života</u>	<u>Autoodgovornost</u> <u>Kasko</u> <u>Pomoć na putu</u>
	<u>Platne kartice</u>	<u>Individualna nezgoda</u>	<u>Risk osiguranje života</u>	<u>Putno osiguranje</u>

Povratak
na glavnu
stranu

Samostalni proizvodi

Grupa proizvoda	Osiguranje	Proizvodi osiguranja
Samostalni proizvodi	Risk osiguranje života + štednja + Individualna nezgoda	<u>Risk osiguranje života</u> <u>Životna štednja</u> <u>Individualna nezgoda</u>
Samostalni proizvodi	Debitna kartica	<u>Individualna nezgoda</u>
Samostalni proizvodi	Ticket risk osiguranje života	<u>Ticket risk osiguranje života</u>
Samostalni proizvodi	Autoodgovornost + Kasko + Asistencija na putu	Autoodgovornost <u>Kasko</u> Asistencija na putu
Samostalni proizvodi	Domaćinstvo	<u>Domaćinstvo</u>
Samostalni proizvodi	Putno osiguranje	<u>Putno osiguranje</u>
Samostalni proizvodi	Individualna nezgoda	<u>Individualna nezgoda</u>
Samostalni proizvodi	Štednja	<u>Životna štednja</u>

Povratak
na glavnu
stranu

Kreditna linija

Grupa proizvoda	Osiguranje	Proizvodi osiguranja
Strambeni krediti	Osiguranje života korisnika kredita	Risk osiguranje života Individualna nezgoda
	Osiguranje građevinskog objekta pod stambenim kreditom	Domaćinstvo
Namenski krediti	Osiguranje života korisnika kredita	Risk osiguranje života Individualna nezgoda
	Osiguranje kredita za kupovinu automobila	Risk osiguranje života Individualna nezgoda Autoodgovornost Kasko Asistencija na putu
	Osiguranje namenskog kredita	Risk osiguranje života Individualna nezgoda Domaćinstvo

Povratak
na glavnu
stranu

Dozvoljeni minus

Grupa proizvoda

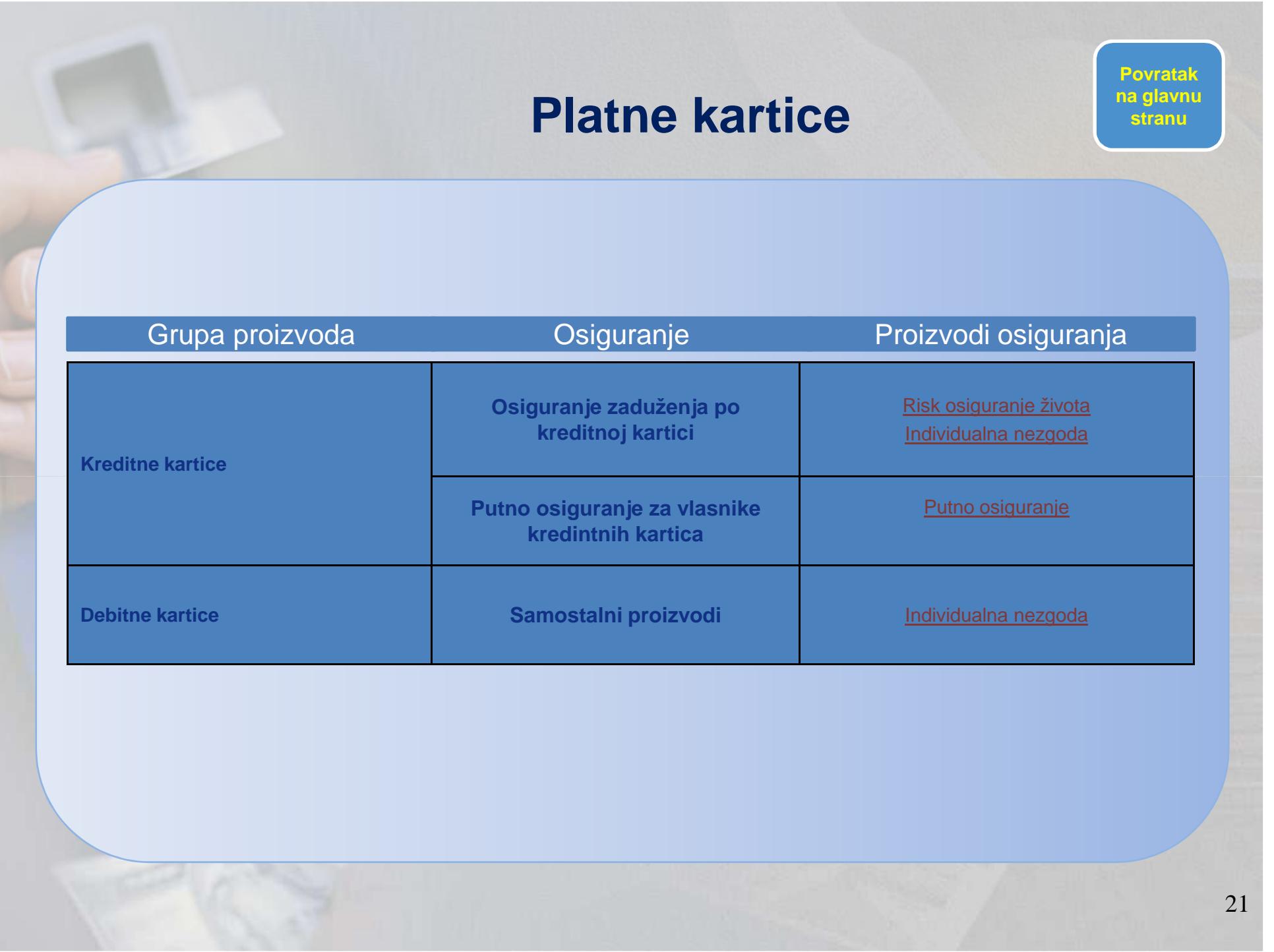
Osiguranje

Proizvodi osiguranja

Dozvoljeni minus

Osiuguranje dozvoljenog minusa

Risk osiguranje života
Individualna nezgoda

Povratak
na glavnu
stranu

Platne kartice

Grupa proizvoda	Osiguranje	Proizvodi osiguranja
Kreditne kartice	Osiguranje zaduženja po kreditnoj kartici	<u>Risk osiguranje života</u> <u>Individualna nezgoda</u>
	Putno osiguranje za vlasnike kreditnih kartica	<u>Putno osiguranje</u>
Debitne kartice	Samostalni proizvodi	<u>Individualna nezgoda</u>

Individualna nezgoda

* Risk osiguranje života garantuje naplatu dugova u slučaju smrti klijenta

Namena: zaštita klijenta i članova porodice od posledica nezgode

Opšte odredbe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Osiguranici: lica 14 do 75 godina	Nezgoda <p>gaženje, sudar, udar, udar el.energije i groma, ranjavanje, ubod, trovanje, ujed životinje, infekcija rane od nesrećnog slučaja, trovanje gasovima, opekom, prsnuće mišića i zglobova...itd.</p>	Osigurani slučajevi <ol style="list-style-type: none"> 1. Smrt usled nezgode 2. Smrt usled bolesti 3. Trajni invaliditet 4. Prolazna nesposobnost za rad 5. Troškovi lečenja <ul style="list-style-type: none"> ▪ Priznaje se samo trajni invaliditet ▪ Osnovno pokriće: 1,2,3 ▪ Dopunsko pokriće: 4, 5, 4 i 5 ▪ Dopunsko pokriće ne može bez osnovnog	Postupak <p>Na premiju utiču:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izabrani obim pokrića 2. Razred opasnosti 3. Osigurana suma (mora biti u skladu sa limitima) <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Raspored zanimanja</u> ▪ <u>Raspored delatnosti radne organizacije</u> ▪ Limiti za razrede opasnosti
			Primer obračuna premije <u>OBRAČUN PREMIJE</u>

Povratak
na glavnu
stranu

Individualna nezgoda

I. razred opasnosti

Osigurani rizik	Osigurana suma	Premija
Smrt usled bolesti	50.000	
Smrt usled nezgode	100.000	420 din.
Trajni invaliditet	200.000	

II. razred opasnosti

Osigurani rizik	Osigurana suma	Premija
Smrt usled bolesti	50.000	
Smrt usled nezgode	100.000	1.190 din.
Trajni invaliditet	200.000	

III. razred opasnosti

Osigurani rizik	Osigurana suma	Premija
Smrt usled bolesti	50.000	
Smrt usled nezgode	100.000	1.575 din.
Trajni invaliditet	200.000	

Risk osiguranje života

* Risk osiguranje života garantuje naplatu dugova u slučaju smrti klijenta

Namena: Zaštita članova porodice u slučaju smrti klijenta

Opšte odredbe	Nezgoda	Osigurani slučajevi	Premija
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Ugovor o osiguranju mogu zaključiti lica starosti od 14 do 65 godina ▪ Ugovor traje najviše do 75.godine života osiguranika ▪ Način plaćanja: godišnje, polugodišnje, kvartalno, mesečno	gaženje, sudar, udar, udar el.energije i groma, ranjavanje, ubod, trovanje, ujed životinje, infekcija rane od nesrećnog slučaja, trovanje gasovima, opekom, prsnuće mišića i zglobova...itd.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smrt usled bolesti 2. Trajni invaliditet 3. Smrt usled nezgode 4. Smrt usled saobraćajne nezgode <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnovno pokriće: 1,2 ▪ Dopunsko pokriće: 3, 4, 3 i 4 ▪ Smrt usled saobraćajne nezgoda duplira osiguranu sumu	<p>Na premiju utiču:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pol osiguranika 2. Pristupna starost 3. Trajanje ugovora

Povratak
na glavnu
stranu

Ticket risk osiguranje života

* Ticket risk osiguranje života garantuje naplatu dugova u slučaju smrti klijenta

Namena: Podrška članovima porodice u slučaju smrti klijenta

Opšte odredbe	Nezgoda	Osigurani slučajevi	Suma osiguranja
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Ugovor o osiguranju mogu zaključiti lica starosti od 14 do 65 godina ▪ Ugovor traje najviše do 75.godine života osiguranika ▪ Način plaćanja: godišnje, polugodišnje, kvartalno, mesečno ▪ Trajanje osiguranja: fiksno trajanje 10, 15, 20, 25 godina	gaženje, sudar, udar, udar el.energije i groma, ranjavanje, ubod, trovanje, ujed životinje, infekcija rane od nesrećnog slučaja, trovanje gasovima, opekom, prsnuće mišića i zglobova...itd.	1. Smrt osiguranika	Fiksna, po izboru: 5.000€, 10.000€, 20.000€

Premija

Na premiju utiču:

1. Pol osiguranika
2. Pristupna starost
3. Trajanje ugovora

Povratak
na glavnu
stranu

Životna štednja

* Životna štednja predstavlja dugoročnu štednju koja se isplaćuje u slučaju smrti ili doživljenja perioda osiguranja

Namena: Dugoročna štednja

Opšte odredbe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Ugovor o osiguranju mogu zaključiti lica starosti od 14 do 65 godina ▪ Trajanje osiguranja: tokom celog života	Dobit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pripisuje se dobit tokom trajanja perioda osiguranja Otkupna vrednost <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavisi od broja godina trajanja ugovora i odnosa ugovorenih i uplaćenih premija	Osigurani slučajevi <ol style="list-style-type: none"> 1. Smrt osiguranika 2. Doživljenje osiguranika	Suma osiguranja <p>Fiksna, po izboru: 5.000€, 10.000€, 20.000€</p> Premija <p>Na premiju utiču:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pol osiguranika 2. Pristupna starost 3. Trajanje ugovora <ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimalna premija: oko 400€ / godišnje
---	---	---	--

Povratak
na glavnu
stranu

Kasko

* Kasko osiguranje nadoknađuje štete na vozilu

Namena: Zaštita pokretne imovine

Opšte odredbe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Ugovor o osiguranju mogu zaključiti lica starosti od 14 do 65 godina ▪ Način plaćanja: godišnje, polugodišnje, kvartalno, mesečno ▪ Trajanje osiguranja: jednogodišnje, višegodišnje	Pokriće <ul style="list-style-type: none"> 1. Osnovno pokriće 2. Delimično kasko 3. Dopunsko pokriće <p>▪ Delimično kasko je moguće ugovoriti samostalno</p> <p>▪ Dopunsko pokriće je moguće ugovoriti samo uz osnovno pokriće</p>	Osnovno pokriće <ul style="list-style-type: none"> ▪ Saobraćajna nezgoda ▪ Udar predmeta ▪ Požar ▪ Udar groma ▪ Eksplozija ▪ Oluja ▪ Grad ▪ Lavina ▪ Manifestacije i demonstracije ▪ Zlonamerni postupci trećih lica ▪ Odrod <p>Delimično kasko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lom stakala <p>Dopunsko pokriće</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Krađa, utaja, prevara	Suma osiguranja <p>Zavisi od vrednosti vozila</p> <p>Premija Zavisi od većeg broja parametara:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suma osiguranja ▪ Rezultat u osiguranju ▪ Uslovi korišćenja vozila ▪ Doplaci i popusti po različitom osnovu...
---	--	---	---

Putno osiguranje

- * Putno osiguranje omogućava zdravstvenu, putnu i pravnu pomoć na putovanju u inostranstvu

Namena: Pokrivanje troškova koji mogu nastati na putovanju u inostranstvu

Opšte odredbe	Pokriće	Medicinska asistencija	Suma osiguranja
<ul style="list-style-type: none"> Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje Način plaćanja: u celosti, godišnja premija sa mesečnim plaćanjem (za vlasnike kreditnih kartica) Trajanje osiguranja: broj dana po individualnoj ili porodičnoj polisi	<ul style="list-style-type: none"> 1. Medicinska asistencija 2. Putna asistencija 3. Pravna asistencija <p>▪ Isključenja predstavljaju povrede usled opasnih aktivnosti, teritorije pojedinih država</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dijagnostika Vanbolničko i bolničko lečenje Transport do najbliže bolnice Hitne stomatološke intervencije Repatriacija bolesnika Repatriacija umrlog <p>Putna asistencija</p> <ul style="list-style-type: none"> Gubitak ili kašnjenje prtljaga Gubitak dokumenata ili novca <p>Pravna asistencija</p> <ul style="list-style-type: none"> Troškovi pravnog zastupnika Troškovi plaćanja kaucije	<p>10.000 – 30.000 € zavisno od teritorije na koju se putuje</p> <p>Premija</p> <p>Zavisi od broja dana provedenih u inostranstvu</p>

Domaćinstvo

* Zaštita građevinskog objekta i stvari u objektu

Namena: Pokrivanje šteta na građevinskom objektu i stvarima u objektu

Opšte odredbe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svi radno sposobni klijenti banke, bez obzira na zdravstveno stanje ▪ Način plaćanja: mesečno ▪ Trajanje osiguranja: jednogodišnje	Pokriće <ul style="list-style-type: none"> 1. Osnovno pokriće 2. Dodatno pokriće 3. Pokriće po izboru <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodatno i pokriće po izboru, mogu se zaključiti samo uz osnovno pokriće	Osnovno pokriće <ul style="list-style-type: none"> ▪ Požar ▪ Udar groma ▪ Oluja ▪ Grad ▪ Pad letelice ▪ Manifestacije i demonstracije ▪ Udar sopstvenog vozila ▪ Lom stakla Dodatno pokriće <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izliv vode iz instalacija Pokriće po izboru <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poplava ▪ Zemljotres ▪ Provalna krađa ▪ Odgovornost prema trećim licima	Suma osiguranja <p>Zavisi od vrednost građevinskog objekta</p> Premija <p>Zavisi od broja dana provedenih u inostranstvu</p>
---	--	---	---

**BANKAOSIGURANJE JE
VASA BUDUCNOST**

HVALA NA PAZNJI!